

Protokół przesłuchania świadka

Pszczyna, dnia 3.11.1947 r. o godz. 1.....

Oficer Sledczy Powiatowej Komendy M.G. w Pszczynie

Służba szkocka Stanisław, Szef Sekcji Krym. St. Sledczej

przesłuchał w charakterze świadka w sprawie

Nazwisko i imię, imię ojca Duda Konrad, syn Tomasza i Marii

Rok i miejsce urodzenia 2 lutego 1914 r. w Wartogiewcu, pow. Iłzecyna

Stopień wojskowy, przydział funkcja / /.

Wyznaczenie powszechnie

Narodowość polska

Stan iżawszczyzny cywilny Kawaler, z zawodu szofer

Skład rodzinny i miejsce jej zamieszkania

Przebieg służby wojskowej nie pełnił

Udział w walkach nie brał

Karalność według zapodania nie karany

Adres Pszczyna,

Zostałem pouczony o odpowiedzialności za faktyczne zeznanie z art. 145 K.K.

Duda Konrad
podpis

Dnia 22.4.1940 r. nie chciałem podporządkować się okupantowi razem z moim bratem Stanisławem udając się do Węgier celem połączenia się tam z rodakami. Dnia 26.4.40 zostałem przytłapiony w Słowacji, skąd po 5 dniach odstawiono mnie do więzienia w Czarnym Dunajcu, gdzie po 3 tygodniowym przesłuchaniu odtransportowano mnie i brata do więzienia w Krakowie/Montylupis/ i tam bez jakichkolwiek przesłuchiwani przebyłem 5 miesięcy, t. j. dnia 30.10.40 zostałem odtransportowany do Oświęcimia Obozu Koncentracyjnego. Ponieważ w Oświęcimiu panował duży głód zbieraliśmy ostatki chlebowe, i w miesiącu, dokładnie nie pamiętam, czerwcu 1942 r. raportführer Palitz przytłapał mnie jak podniósłem kawałek chleba, za co skazał mnie na 3 miesiące karnej kompanii. Były w karnej kompanii odosobnionej murami od obozu gdzie było nas około 180 więźniów, zdaje mi się że były to w większości sierpniku, do tej kompanii przyprowadzono około 220 więźniów rekrutujących się ze wszystkich stron Polski jako niebezpiecznych. Po 3-dniowym pobycie nowoprzybyłych więźniów, którzy wykroczili do pracy /regulowania rzeki/ pomiędzy nimi powstała prawie podobna ucieczka. Tego samego dnia kiedy powstała ucieczka, przypadając 12-cie więźniów zastrzelonych a w dwie godziny później sprowadzili resztę nowoprzybyłych więźniów, których ustawili w podwórzu karnej kompanii w kuczki z założonymi rękami za głowę. Ja w tym czasie byłem w bloku karnej kompanii jako stolarz

i kiedy ci więźniowie przyszli mnie i resztę obsługi bloku kazano przystąpić do szeregu siedzących w kuczkach więźniów. W godzinach po południowych tego samego dnia przybyło do podwórza karnej kompanii 5-ciu oficerów SS, z których zapamiętałem sobie byłego Komendanta Obozu Oświęcimia Aumajera i byłego Arbeitsdienstführera, który później był K Zugführerem Komendantem Obozu Hesler. Resztę oficerów nie mogłem sobie zapamiętać, gdyż byłem mocno wystraszony. Gdy wspomniani oficerowi przyszli do podwórza karnej kompanii, wyciągnęli /jeden z przynależnych/ listę na której byli uwidocznieni wspomniani nowoprzybyli więźniowie. Po rozłożeniu tej listy na stół, który przyniesiono z bloku, był komendant obozu Aumajer zapytał się nas, kto coś wieǳiał na temat o tej ucieczce. Ponieważ nikt nie odpowiadał wspomniany Aumajer, były Lagerführer, oświadczył, że jeżeli się nie przyznały, inie zdążą, tym co planowali ta ucieczkę, rozstrzelać ich na miejscu. Ja w tym czasie wybiegłem jako ostatni i stałem jako pierwszy przy nich. Po dłużich namowach, że mają się przyznać o planowanej ucieczce, wobec tego że nikt się nie odwała, wspomniany Lagerführer Aumajerkazał wywołać według listy 10-ciu więźniów, których ustawił przed wejściem do bloku i zaczął pojedynczo ich strzelać z pistoletu. Nudziłem się, że stałem w tym czasie w odległości jednego metra/podaj cyd: trupy i dokładnie widziałem jak były Lagerführer Aumajer strzelał kaźdemu z tyłu głowy za prawe ucho. W ten sposób zastrzelili wywołanych według numerów więźniów. Po zastrzeleniu tych zwrócił się jeszcze raz do nas, ze słowami: "jeżeli się nie przyznały, to w ten sposób rozstrzelam was wszystkich", co powtórzył kilka razy. Ponieważ nikt z więźniów się nie powiedział, wywołał z listy jeszcze raz 10-ciu więźniów, z których był Lagerführer Aumajer i ten sam sposób jak poprzednio zastrzelał 5-ciu więźniów. Następny 5-ciu zastrzelał dawnej Arbeitsdienstführer Oberstabsführer Hessler, który później był Lagerführer w randze Obersturmführer. Po tej egzekucji resztę nas pozostalym więźniom kazano wzyblić się i upratować te trupy na stronę i musieliśmy krew po zamordowanych za ręcebać rękami, przy czem nie odbyło się bez bicia. Po zastrzeleniu tej krwi oficerowie odeszli i w godzinach przedwieczorowych przybyło kilku SS-manów, którzy kazali reszcie skazanych jako niebezpieczni, którzy nosili czerwone kółka, rozebrać się do naga, następnie sklepiono wszystkim ręce drutem i w godzinach już wieczorowych wytrząstowano ich poza obóz. Jak się później dowiedziałem od innych więźniów, że wspomniani więźniowie zostali rozstrzelani.

Wyjaśniam, że nie tyczyło to więźniów karnej kompanii skazanych przez obóz.

Dodaje, że gdybym widział obecnie byłego Lagerkomendanta Hesssa może być go poznal, gdyż nie ulega wątpliwości, że działało się to za jego wiodą, i jak mi się wydaje byłego Lagerkomendanta Hess był tam na miejscu.

Zofia Kowad

Oświadczam, że za wynordowanie wspomnianych więźniów w całości był odpowiedzialny Lagerkomendant Hess, gdyż jako taki miał w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu decydującą władzę, gdyż ludzi ci zginęli bez jakichkolwiek wyroków sądowych. Ja po 10-dniu tygodniach pobytu w karnej kompanii zachorowałem na tyfus i zostałem odstawiony do bloku śmierci, t. j. blok Nr. 7 Birkenau, skąd wydostałem się po dwóch miesiącach na obóz. Jako więzień przebywałem w Oświęcimiu do dnia 22.1.1945 r., skąd jako ranny po ewakuacji więźniów uciekłem i się zgubiłem do domu.

Dodaję, że nazwisk zamordowanych nie znam. Przypominam się, że jeden z nich miał imię Julek i miał być przed okupacją bokserem polski wadze półciężkiej. Nadmieniam, że wszyscy pomordowani rekrutowali się z wyższej inteligencji i półinteligencji.

Dodaję, że do karnej kompanii pakowano więźniów, którzy w latach 1940 i 1942 mogli wytrzymać najdłużej 3 m-ce i mniej więcej tym czasie byli wykanczani przeważnie biciem i gładem.

Tak zeznałem i po odczytaniu poapisuję.

Przesłuchał: *Hinrich*

zeznał: *Wlodek Kowalewski*

